

Kodeks o emitovanju radio televizijskog programa

Friday, October 05, 2007

Na osnovu clana 39. stav 1. Zakona o komunikacijama BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 31/03), Vijeće Regulatorne agencije za komunikacije na sjednici održanoj xxxxx g, donosi

Kodeks o emitovanju radio televizijskog programa

DIO PRVI ◆ OP◆TE ODREDBE

Clan 1

Predmet

Ovim Kodeksom se ureduju osnovni principi programskih sadržaja koji se emituju u programima radio televizijskih stanica u Bosni i Hercegovini u skladu sa Zakonom o komunikacijama BiH, Evropskom konvencijom o prekograničnoj televiziji i drugim pozitivno-pravnim domaćim i međunarodnim dokumentima.

Kodeksom se u potpunosti ostvaruju zahtjevi za osigranje prava na slobodu izražavanja, kako je predviđeno Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i fundamentalnim slobodama, kao i drugim instrumentima navedenim u Ustavu Bosne i Hercegovine, istovremeno poštujući općenito prihvacene standarde pristojnosti, nediskriminacije, pravednosti, tačnosti, zaštite maloljetnika, zaštite privatnosti..

Clan 2

Definicije

U svrhu tumačenja ovog Kodeksa, koriste se slijedeće definicije:

1. Agencija ◆ Regulatorna agencija za komunikacije
2. Radio i televizijska kuća- termin koji obuhvata bilo koju televizijsku ili radio stanicu koja emitira program na teritoriji Bosne i Hercegovine, a koji posjeduje dozvolu za emitovanje izdatu od Agencije.
3. Javni interes ◆ pravo javnosti da zna informacije koje mogu donijeti korist ili spriječiti nastanak štetnih posljedica.
4. Jezik mržnje ◆ jezik/govor koji ima namjeru da ponizi, zastraši ili podstakne na nasilje ili predrasude protiv osoba ili grupe na osnovu njihovog spola, rase, dobi, nacionalnosti, seksualnog opredjeljenja, hendikepiranosti, moralnih ili političkih ubjedenja, socijalno-ekonomskog statusa ili profesije.
5. Pristojnost ◆ standardi ponašanja i govora koji se smatraju prihvatljivim u kontekstu prosječnog gledaoca ili slušaoca
6. Uvredljiv jezik- provokativan, nepristojan, preziran i sličan jezik/govor, kao i onaj koji bi po općeprihvaćenim načelima uljudnosti i pristojnosti mogao izazvati uvredu.
7. Djeca- osobe mlade od 14 godina
8. Maloljetnici - osobe ispod 18 godina.
9. Odgovarajući raspored programa ◆ raspored programa sačinjen ocjenjujući prirodu sadržaja; vjerovatni broju i sastavu publike, prirodu ukupnog kao i pojedinačnih programa pojedine stanice, vjerovatna očekivanja publike pojedine stanice u određeno vrijeme određenog dana, a naročito imajući u vidu da li se u određeno vrijeme može očekivati da u publici budu djeca, uzimajući u obzir ◆kolsko vrijeme, vikende, praznike i raspust;

pocetak i kraj programa;

10. Pornografija ♦ programi koji prikazuju eksplicitne scene seksa, ukljucujuci seksualnu penetraciju, napravljeni iskljucivo u svrhu podizanja seksualnog uzbuđenja publike.
11. Erotski programi - programi koji se uglavnom bave erotski stimulativnim opisima, bez prikazivanja eksplicitnih scena seksualnog odnosa.
12. Granicni period ♦ period emitovanja unutar kojeg se mogu prikazivati određeni sadržaji koji zbog specifične prirode ne trebaju biti dostupni najširoj publici. Granicni period za televizijske programe je između 24.00 i 6.00, a za radio programe između 22.00 i 5.00.
13. Parapsihologija- ovaj termin se odnosi na pseudonauku koja se bavi naučno neobjašnjivim pojavama, i obuhvata područje izvan medicinsko-psihološke stvarnosti koje nije znanstveno provjerljivo, u ta spadaju hiromantija, proricanje, spiritizam, okultizam, astrologija, telepatija, vidovitost, bioenergija, telekineza.
14. Okultizam ♦ ovaj termin obuhvata [vjerovanje](#) u okultne sile i ukljucuje praksu okultnih znanosti. Također, može da obuhvata okultna umijeca, astrologiju, magiju, okultnu medicinu, proricanja i/ili spiritualne aktivnosti koje zalaze u sfere koje trenutne naučne postavke nisu definisale, niti spadaju u uobicajene aktivnosti koje susrecemo u tradicionalnim religijama.
15. Egzorcizam ♦ ovaj termin obuhvata istjerivanje demona ili drugih zlih duhova ili bica za koja se smatra da su obuzela osobu ili predmet.

16. Alternativna medicina ♦ bilo koji od razlicitih nekonvencionalnih nacina liječenja koji nisu utemeljeni na postavkama tradicionalne medicinske nauke.

17. Nadriječkarstvo ♦ bavljenje liječenjem ili bilo kojom drugom zdravstvenom djelatnošću bez propisane stručne spremlje.

18. Ranjive osobe ♦ socijalno, psihološki i/ili zdravstveno insuficijentne osobe, ukljucujuci ali ne ograniceno na osobe sa poteškoćama u ucenju, sa zdravstveno-mentalnim problemima, osobe sa psihickim oboljenjima ili one koje pate od gubitka pamćenja, bolesne osobe i osobe koje su preživjele traumau.

19. Religijski program - program kojemu je centralna ili prevladavajuća tema vjera

Clan 3

Opšti principi

1. Svi dijelovi programskih usluga ce poštovati dostojanstvo covjeka i temeljna prava drugih.
2. Radio i televizijske kuće su slobodne u kreiranju i uređivanju svojih programa, uz poštovanje profesionalnih i opšte prihvacenih vrijednosnih, etickih i estetskih standarda.
3. Radio i televizijske kuće su odgovorne za sadržaj svih materijala koje emitiraju, bez obzira na njihov izvor, kao i za profesionalne aktivnosti koje poduzimaju osobe zaposlene u njima. Svi materijali koji se emituju obuhvataju pored redovnog programa i reemitovani program, SMS poruke, najave programa i slicno, kao i reklamni i sponzorirani program koji nije direktno obuhvacen odredbama Kodeksa o reklamiranju i sponzorstvu.
4. Radio i televizijske kuće ce se pridržavati općenito prihvacenih standarda u pogledu autorskih prava, te ce se

uzdržavati od bilo koje vrste nedozvoljenog prisvajanja programa.

5. Radio i televizijske kuće će program uskladiti sa općenito prihvaćenim standardima uljudnosti. Ovi standardi uključuju, ali se ne ograničavaju na poštovanje etničkih, kulturnih i vjerskih razlika u Bosni i Hercegovini
6. Programi neće koristiti sujevjerje kako bi manipulirali individualnim interpretacijama gledalaca/slušalaca.
7. Posebna pažnja u programima se mora posvetiti tretmanu ranjivih osoba koje u tim programima pojavljuju.
8. Novinari imaju etičku obavezu da zaštite izvore informacija.
9. Radio i televizijske kuće će se pridržavati privremenih pravila, odnosno ispunjavati takve uslove za emitiranje programa, koje može s vremena na vrijeme postaviti Agencija, uključujući, ali se ne ograničavajući na politički program u periodu prije izbora i hitne javne proglase. Radio i televizijske kuće su također obavezne da se pridržavaju pravila i propisa Centralne izborne komisije BiH.
10. Radio i televizijske kuće će potpuno i istinito prikazivati činjenice i događaje i ohrabrivati slobodno oblikovanje mišljenja.
11. Radio i televizijske kuće treba da usvoje prikladne procedure za razmatranje prigovora na cjelokupni program uključen u njihov raspored emitovanja. Kao što je navedeno u Uslovima dugoročne dozvole Agencije, ove procedure treba da uključe zahtjev da pripadnici javnosti koji ulažu u prigovor budu propisno informisani o tome da, ukoliko prigovor ne bude riješen, mogu da se obrate Agenciji.

DIO DRUGI ◆ OPŠTI PROGRAMSKI STANDARDI

Clan 4

Jezik mržnje

1. Radio i televizijske kuće neće emitirati materijal koji svojim sadržajem i tonom:
  - a) prenosi jasan i neposredan rizik od podsticanja etnicke ili vjerske mržnje između zajednica u Bosni i Hercegovini, ili koji može biti protumačen u smislu poticanja na nasilje, nered i nemire, ili koji bi mogao izazvati ili podsticati kriminal ili kriminalne radnje.
  - b) prenosi jasan i neposredan rizik od uzrokovanja negativnih posljedica koje uključuju ali se ne ograničavaju na smrt, povrede, štetu nanosenu imovini ili drugu vrstu nasilja, ili skretanje policijskih aktivnosti i medicinskih usluga ili aktivnosti drugih službi za održavanje javnog reda sa njihovih uobičajenih dužnosti.
2. Programski sadržaji elektronskih medija neće biti usmjereni na kršenje zajamčenih sloboda i prava čovjeka i građanina ili izazivanje nacionalne, rasne i vjerske netrpeljivosti ili mržnje.
3. U programima elektronskih medija neće se emitovati programski sadržaji kojim se pripadnost etničkoj grupi, pol ili

seksualna opredijeljenost potenciraju kao oblik diskriminacije prema navedenim kategorijama.

4. Elektronski mediji će izbjegavati korištenje uvredljivih termina koji bi se mogli povezati sa određenom društvenom grupom.

5. Emitovanje programskih sadržaja u kojima se upotrebljavaju termini iz stavova 1. - 4. ovog člana, dozvoljeno je isključivo ukoliko su dio naučnog, autorskog ili dokumentarnog rada i/ili predstavljaju dio objektivnog novinarskog izvještaja i objavljeni su bez namjere da se podstiče radnje navedne u gornjim stavovima, odnosno sa namjerom da se kritički ukazuje na takve radnje.

Član 5

Pristojnost i uljudnost

1. Radio i televizijske kuće će osigurati da se općenito prihvaćeni standardi pristojnosti i uljudnosti primjenjuju u sadržaju radio i televizijskih programa kako bi publika bila zaštićena od kulturološki neadekvatnih sadržaja. Posebna pažnja će biti posvećena da takvi programi nisu u suprotnosti sa vaspitno-obrazovnim i edukativnim uticajem na djecu.

2. Radio i televizijske kuće će posvetiti dužnu pažnju pri izboru materijala za izvještaje o posljedicama prirodnih katastrofa, nesreća ili ljudskog nasilja. Pri emitovanju takvih materijala radio i televizijske kuće će naći balans između želje da sluša istinu i želje da pokažu suosjećanje i rizika od senzacionalizma koji bi izazvao bol ili mogućnost neopravdanog ometanja privatnosti.

Član 6

Pravica i nepristrasnost

1. Radio i televizijske kuće će osigurati da svi programi, a naročito informativni, budu tačni, pravici i nepristrasni. Sve uocene greške će blagovremeno biti ispravljene.

2. Tačnost, pravednost i izbalansiranost se postižu objavljivanjem svih suprotstavljenih činjenica bilo u istom programu ili u nizu drugih programa i emisija koje predstavljaju cjelinu u obradi određene tematike.

3. Neće se emitirati emisije koje po bilo čijem razumnom sudu imaju namjeru da promoviraju interese jedne političke stranke ili bilo koje grupe ili pojedinca, niti da takve aktivnosti provode sistematično tokom jednog vremenskog perioda, isključujući druge stranke, grupe ili pojedince. Komentar će biti jasno razlučiv od vijesti. Neće se dozvoliti da prevlada niti jedno mišljenje ili stanovište kada se radi o kontroverznim političkim, privrednim i drugim javnim temama.

4. Voditelj i reporteri (izuzev spikera i reportera u programima vijesti), autori programa, moderatori u debatnim programima i diskusijama mogu izraziti lična mišljenja i stanovišta u vezi kontroverznih političkih, privrednih i drugih javnih tema. Dodatno, voditelji ne smiju koristiti prednost stalnog pojavljivanja u programima da bi promovisali spostvene stavove i mišljenja na način na koji bi mogli narušiti neophodnu nepristrasnost i izbalansiranost.

5. Lični stavovi i mišljenja u autorskim programima ili priložima će biti jasno naznačeni, da bi ih publika mogla jasno

prepoznati kao takve.

6. Kada se radi o politickim, privrednim, ili tekucim programima koji ukljucuju izuzetno kontroverzna pitanja, sva relevantna mišljenja ce biti ukljucena u program. Radio i televizijske stanice ce se pobrinuti da u ovim programima ne preovladava mišljenje i stavovi određenih pojedinaca ili grupa.
7. Radio i televizijske stanice ce osigurati pravedan tretman pojedincim i organizacijama u programima.
8. Kada program ukljucuje navode o nepodobnim djelima ili nekompetentnosti, ili ako sadrži negativne konotacije na racun bilo koje osobe ili organizacije, radio televizijske kuće ce onima cije se ime spominje pružiti prilika da ucestvuju u programu ili da komentarišu date navode. Ukoliko te osobe ili organizacije odbiju ucestvovati ili davanje izjave, radio televizijske kuće ce dokumentovati svaki pokušaj da stupe u kontakt s njima. Ova se obaveza ne odnosi na emitovanje informacija koje uslijed hitnosti i/ili javnog interesa ne trpe odlaganje. U takvim situacijama radio televizijske kuće ce sa tim osobama ili organizacijama stupiti u kontakt cim to okolnosti budu dozvoljavale.
9. Osobe koje se intervjušu ili ucestvuju u programima koji se bave politickim, privrednim kontrovezama i ostali programima koji se bave tekucim događajima bi se na adekvatan nacin trebale upoznati sa formom, tematikom i svrhom programa u kojem se traži njihovo ucestvovanje i doprinos. Takode im se treba objasniti na koji nacin ce njihov doprinos, odnosno ucestvovanje u programu biti upotrijebljeni. Intervjuisana lica takode trebaju biti obaviještena o bilo kojoj znacajnijoj promjeni u programu, koja bi mogla uticati na njihov pristanak da ucestvuju u programu.

Clan 7

Lažan ili varljiv materijal

Radio i televizijske kuće nece emitirati bilo kakav lažan ili varljiv materijal za koji znaju da je lažan ili su mogle utvrditi da je lažan na osnovu zdravog razuma ili rutinskom provjerom, ili postoji opravdana osnova za pretpostavku da je lažan. Ako se pokaže da je materijal koji se emitira lažan, mora se što prije objaviti ispravka.

Clan 8

Nasilje i opasno ponašanje

1. U principu, scene nasilja, njegove posljedice i opisi nasilja, bilo verbalni bilo graficki, bice emitovani unutar granicnog perioda.
2. Dnevni programi koji se bave takvim temama ce biti opravdani kontekstom.
3. Psihicko ili fizicko nasilje ili opasno ponašanje koje bi djeca lako mogla oponašati nece biti emitovano u televizijskim programima prvenstveno namijenjenim djeci osim ako ne postoji jako urednicko opravdanje.
4. Programi nece obuhvatati materijal (bilo da se odnosi na zasebne programe ili na više programa posmatranih zajedno) koji, uzimajuci u obzir kontekst, promovira ili ohrabruje nasilje, opasno i antidruštveno ponašanje narocito

ako bi takav materijal mogao lako poticati na oponašanje takvih ponašanja.

Clan 9

Uvredljiv jezik

Uvredljiv jezik u radio programima neće biti korišten neposredno prije ili poslije granicnog perioda ili u vrijeme kada je vjerovatno da djeca prate program, osim ako ne postoji opravdanje vezano za sam kontekst emitovanog programa.

Uvredljiv jezik u televizijskim programima može biti korišten unutar granicnog perioda, osim ako ne postoji opravdanje vezano za sam kontekst emitovanog programa.

Clan 10

Nagost

U programima koji uključuju nagost, ista će biti prikazivana u kontekstu teme programa. Ukoliko se radi o programima koji na erotski način tretiraju nagost, isti će biti emitovani unutar granicnog perioda, osim kad se radi o edukativnim programima.

Clan 11

Erotika i pornografija

1. Erotski programi će biti emitovani unutar granicnog perioda.
2. Pornografski programi neće biti emitovani.

Clan 12

Upozorenja za publiku

1. Elektronski mediji dužni su da daju informaciju u vezi sa prirodom i sadržajem programa koji emituju, kako bi publika sama mogla napraviti izbor.
2. Odgovarajuća informacija (upozorenje/smjernica) mora biti pružena prije emitovanja ili na početku emitovanja programa koji sadrži određene scene (npr. nasilje, posljedice nasilja ili prirodnih katastrofa), kako bi određene grupe gledalaca ili slušalaca bile upozorene na sadržaj koji slijedi, a po svojoj prirodi i karakteru ne spada u programe koji se emituju u granicnom periodu.
3. Televizijske stanice su dužne da za programe ili djelove programa iz prethodnog stava, emituju vizuelno i zvučno

upozorenje o njihovoj neprikladnosti za određene grupe gledalaca, kao i da to naglase u svim javnim objavljivanjima programske djelatnosti.

4. Radijske stanice su dužne da prije emitovanja određenih programskih sadržaja, u svom programu emituju zvučna upozorenja o njihovoj nepodobnosti za maloljetnike, kao i da to naglase u svim javnim objavljivanjima programske djelatnosti.

DIO TREĆI ◆ ZA ◆ TITA DJECE I MALOLJETNIKA

Član 13

Osnovni principi

1. U pružanju usluga, radio i televizijske kuće moraju poduzeti sve razumne mjere da zaštite maloljetnike.
2. Djeca također moraju biti zaštićena odgovarajućim rasporedom emitovanja programa koji za njih nije podoban.
3. Svi programi koji bi mogli ozbiljno narušiti fizički, psihicki ili moralni razvoj djece i maloljetnika neće se emitovati u vrijeme kada je najvjerovatnije da će ih oni gledati/slušati. Takvi programi uključuju, ali nisu ograničeni na, programe koji sadržavaju posebno izrađene seksualne scene, scene nasilja ili teme (kao što su zlostavljanje djece ili upotreba droge) obradene na način koji može biti štetan za djecu.
4. Takvi programi mogu biti emitovani samo u periodu između 24.00 i 6.00. sati.
5. Radio i televizijske stanice moraju poštovati granicni period i obratiti posebnu pažnju na odgovarajući raspored programa emitovanog u vrijeme kada je vjerovatno da djeca prate program, naročito u vrijeme doručka i odlaska u školu, ali može uključivati i ostale termine.
6. Prelazak na program za odrasle ne smije biti nagao u vrijeme granicnog perioda ili nakon termina kada je vjerovatno da će djeca slušati program. Za televiziju posebno vrijedi pravilo da najizrazitiji, najeksplicitniji sadržaji koji nisu primjereni za djecu trebaju biti emitovani u kasnijem rasporedu.

Član 14

Učestvovanje djece i maloljetnika u programu

1. Posebna pažnja mora biti posvećena fizičkoj i emotivnoj dobrobiti i dostojanstvu maloljetnika koji učestvuju ili su na drugi način uključeni u program, neovisno od toga da li je sam maloljetnik ili njegov roditelj ili staratelj dao saglasnost.
2. Elektronski mediji ne smiju od djece tražiti mišljenje vezano za privatna porodična pitanja niti o temama za koje postoji mogućnost da su van domena njihovog rasuđivanja.
3. Zabranjena je svaka zloupotreba djece u programima elektronskih medija.

4. Zabranjeno je korišćenje djece u političke svrhe.
5. Direktno učestvovanje u programu ili uključivanje u program na bilo koji način ne smije maloljetnicima prouzrokovati nepotrebnu uznemirenost ili strah.
6. Angažovanje djece u reklamnim sadržajima, kampanjama kao i u druge promotivne svrhe, mora biti u skladu sa Pravilnikom o oglašavanju i sponzorstvu u elektronskim medijima.
7. Nagrade koje se dodjeljuju u dječijim programima moraju biti odgovarajuće za uzrast ciljane publike kao i učesnika.

Član 15

Izjave o zločinima u koje su umiješani maloljetnici

1. U slučajevima u kojima su primjenjive zakonske zabrane ili ograničenja otkrivanja identita, stanice će naročito obratiti pažnju da ne emituju sadržaj koji bi mogao otkriti ili uputiti na trag koji bi mogao dovesti do identifikacije maloljetnika koji bi mogli biti uključeni kao žrtve, svjedoci, optuženi ili na drugi način umiješani u policijsku istragu ili sudski postupak u vezi sa krivičnim djelom. Također, posebna pažnja će se obratiti pri objavljivanju ograničenih informacija koje bi u kombinaciji sa informacijama objavljenim negdje drugdje (recimo u štampi), mogle dovesti do otkrivanja identiteta, ili na nenamjerno opisivanje zločina na indirektnan način.
2. Pri objavljivanju informacija u vezi sa krivičnim djelima, emiteri moraju posebnu pažnju obratiti zaštititi potencijalno ranjivom položaju maloljetne osobe koja je uključena u slučaj bilo kao žrtva bilo kao svjedok. Ovo se naročito odnosi na objavljivanje imena, adrese, fotografije ili video zapisa dotične osobe, škole koju pohađaju ili radnog mjesta. Za objavljivanje ovih informacija o maloljetnicima koji su mogli biti počinio krivičnog djela potrebno je posebno opravdanje.
3. Posebna pažnja će se posvetiti zaštiti identiteta maloljetnika na bilo koji način umiješanih u seksualno nasilje. U svim takvim slučajevima, informacije o identitetu se mogu objavljivati samo po prethodno pribavljenom odobrenju nadležnih organa.
4. Identitet maloljetnika, pravosudno osuđenog za krivično djelo, može se otkriti u programima elektronskih medija isključivo ukoliko postoji opravdani interes javnosti da bude upoznata.

Član 16

Opojna sredstva, pušenje i alkohol

1. Upotreba opojnih sredstava, pušenje i upotreba alkohola neće biti prikazivani u programima prvenstveno namijenjenim maloljetnicima, osim ukoliko se takvim programima ne ukazuje na štetne posljedice.

2. Upotreba opojnih sredstava, pušenje i upotreba alkohola neće ni na koji način biti promovisani kao prihvatljivi, niti će se podsticati ili opravdavati u programima.

DIO CETVRTI ◆ PRIVATNOST

Clan 17

Zaštita privatnosti, opšti principi

1. Zabranjeno je ugrožavanje privatnosti pojedinca objavljivanjem informacija o privatnom životu bez njegovog znanja i pristanka.
2. Svako narušavanje privatnosti mora biti opravdano dokazivim javnim interesom. Objavljivanje činjenica iz privatnog života pojedinca, bez njegovog znanja i saglasnosti, moguće je samo u slučaju nedvosmislenog postojanja opravdanog interesa javnosti da bude upoznata, a odnosi se na: otkrivanje zločina, zaštitu javnog interesa, sprječavanje pogrešnog informisanja javnosti, razotkrivanje nekompetentnosti u javnoj službi, zaštitu javnog zdravlja.
3. Informacije u kojima se otkriva lokacija privatnog posjeda osobe ili porodice neće biti objavljene bez dozvole, ukoliko nije opravdano javnim interesom.
4. U situacijama gdje su ljudi prisutni u događajima o kojima se izvještava u programima vijesti (na primjer automobilske nesreće i sl.), mora se poštovati pravo na privatnost prilikom objavljivanja ovih informacija. Ovo se odnosi na programe u kojima se direktno izvještava o događaju, kao i sadržaje u kojima se ovaj događaj naknadno spominje.
5. Ukoliko se prilikom emitovanja programa koristi arhivski materijal koji sadrži podatke o licnostima, nesrećama, nasilju, psihickim posljedicama nasilja, nečijoj smrti i sl., elektronski medij je dužan da vodi računa o mogućem uznemiravanju prethodnih ili porodice žrtava u slučajevima kada se određene scene događaja (nesreća, ozbiljni incidenti, sahrane i sl.) koriste kao ilustracije u programu.
6. Osobe u stanju stresa neće biti izložene pritisku da daju intervju ili učestuju u programima.
7. Djeca i ranjive osobe neće biti ispitivane o privatnim stvarima bez odobrenja roditelja, staratelja, ili osobe koja ima primarnu odgovornost za njihovu brigu (ukoliko se radi o ranjivim osobama)
8. Nije dozvoljeno ugrožavanje privatnosti javnih licnosti izvan opravdanog interesa javnosti da bude upoznata.

Clan 18

Posebne saglasnosti

1. Ukoliko emitovanim programom može doći do narušavanja privatnosti pojedinca ili organizacije, potrebno je prethodno pribaviti saglasnost za emitovanje, (Ovo se ne odnosi na gledaoce i slušaoce koji se javljaju direktno u program jer se pretpostavlja da su samim javljanjem dali saglasnost)
2. Ukoliko je privatnost pojedinca ili organizacije narušena, onda oni imaju pravo tražiti od stanice da se snimak

povuče ili program u živo prekine. Stanice su to ispoštovati, ukoliko emitovanje takvog sadržaja nije opravdano javnim interesom.

3. Za snimanje na potencijalno osjetljivim mjestima kao što su ambulante, bolnice, škole, zatvori ili policijske stanice, potrebno je pribaviti saglasnost prije snimanja, ukoliko to nije opravdano. Ako se pojedinac ne može raspoznati na snimku, onda nije potrebno posebno odobrenje za emitovanje.
4. Radio televizijske kuće mogu snimati telefonske razgovore sa pojedincima, ukoliko se predstave, objasne razlog poziva, i ukažu da se razgovor snima te dobiju potrebno odobrenje. Ukoliko je početna namjera da se taj razgovor emituje, sagovornik će odmah biti o tome obaviješten i te je za emitovanje potrebno njegovo odobrenje. Ukoliko se tek naknadno pokaže da je potrebno emitovati sadržaj telefonskog razgovora, a stanica nije obavijestila sagovornika o tome, onda je potrebno pribaviti odobrenje za emitovanje snimljenog razgovora.
5. Za snimke na kojima su snimljeni slučajni prolaznici, odnosno anonimne osobe, a iz kojih se jasno vidi da su slučajno snimljeni, nije potrebna saglasnost tih lica za njihovo prikazivanje.
6. Ukoliko se programi prave na javnim mjestima i kontaktiraju se slučajni prolaznici (npr. ulične ankete, skrivena kamera i slično), mogu biti emitovani snimci samo onih osoba koje su to dopustile. Snimci osoba koje su odbile učestvovati u programu neće ni pod kojim uslovima biti emitovane.

DIO PETI ◆ POSEBNI PROGRAMSKI STANDARDI

Član 19

Religijski programi i predstavljanje vjere u programima

1. Radio i televizijske stanice su dužne obezbijediti odgovarajući stepen odgovornosti u pogledu sadržaja vjerskih programa.
2. Radio i televizijske stanice će osigurati da se vjerskim programima ne zloupotrebljava moguća podlošnost publike tim programima.
3. Radio i televizijske stanice će osigurati da se vjerskim programima na odgovarajući način tretiraju pojedinci ili grupe koji su pripadnici bilo koje vjere.
4. Vjera i vjerske aktivnosti pripadnika različitih vjeroispovijesti se ne smiju pogrešno predstavljati, te se moraju poduzeti svi napori da se obezbijedi tačnost i korektnost vjerskih programa.
5. Bilo kakva vjerska ubjedenja neće se omalovažavati u programu.
6. Pojedinci ili grupe koji pripadaju bilo kojoj vjeri ne smiju biti na neodgovarajući način tretirani u programu.

Član 20

Pravo na odgovor

1. Radio i televizijske kuće će omogućiti pravo na odgovor kada emitiraju program koji stavlja neku osobu u nepovoljnu poziciju, ili pod drugim okolnostima, ukoliko tako zahtijevaju principi pravednosti i nepristrasnosti.
2. Osoba ili organizacija koja traži pravo na odgovor će poslati odgovor u razumnom vremenu. Radio televizijska kuća će odgovor objaviti u prvom narednom izdanju programa u kojem je emitovana informacija na koju se daje odgovor, a ukoliko to nije moguće, odgovor će biti objavljen u terminu u kojem je najvjerovatnije da će doći istu publiku kojoj je bio namijenjen i program na koji se odgovara.
3. Demant/odgovor će biti ograničen na ispravljanje činjenica koje se dovode u pitanje. Ukoliko stanica odbije da emituje odgovor, javno će navesti razloge takve odluke. Odgovor neće biti popraćen protivodgovorom ili dodatnim komentarom stanice, pogotovo ako je riječ o informativno političkim programima.

Član 21

Izještavanje o sudskim procesima

1. Radio i televizijske kuće su dužne da objektivno i tačno izještavaju o sudskim procesima. Ovo izještavanje podrazumijeva i objavljivanje informacija o sudskim odlukama, naročito ukoliko se radi o oslobadajućim odlukama, prekidima istrage ili značajnom umanjenju težine djela za koje se optuženi tereti.
2. Radio i televizijske kuće će do donošenja pravosnažne sudske odluke poštovati pretpostavku nevinosti. Mišljenja i informacije vezane za krivične postupke koji su u toku mogu se predstavljati u medijima samo uz pridržavanje prethodne odredbe..
3. Radio i televizijske kuće će u toku trajanja krivičnog postupka poštovati pravo na privatnost svih osoba uključenih u taj postupak u bilo kojem svojstvu. Posebna zaštita će biti pružena maloljetnim i drugim ranjivim licima, kao i žrtvama, svjedocima i porodicama osumnjicanih, optuženih i osuđenih lica.
4. Radio i televizijske kuće će voditi računa o zaštiti identiteta svjedoka, osim ako svjedok nije dao prethodnu saglasnost za to, ako identitet svjedoka nije od javnog interesa ili ako je svjedočenje već bilo javno. Posebna pažnja će se posvetiti poštivanju relevantnih zakonskih odredbi u pogledu svjedoka pod prijetnjom i ugroženih svjedoka, kao i članova njihovih porodica.
5. U elektronskim medijima zabranjeno je objavljivanje bilo kakvih informacija koje očigledno i nesumnjivo mogu negativno uticati na tok sudskog postupka i/ili informacija čiju tajnost sud izricito zahtijeva prije i u toku sudskog postupka.
6. Identitet žrtava seksualnih napada neće biti objavljen bilo direktno, bilo objavljivanjem materijala koji bi mogli ukazati na identite, osim ukoliko žrtve same ne pristanu, ili su mediji zakonski ovlašćeni da to urade.
7. Direktno izještavanje iz sudnice ili snimanje u sudnicama je dopušteno samo po prethodno pribavljenoj dozvoli nadležnih organa, a imajući u vidu odredbe prethodnih stavova ovog člana.

Član 22

Paranormalne sposobnosti, egzorcizam, okultne radnje

1. Svi programi koji se bave temom parapsihologije i paranormalnih sposobnosti, egzorcizma, okultnih radnji i slicnih pojava moraju biti posebno izbalansirani u smislu uporedivanja naucnih i vannaucnih postavki vezanih za te fenomene.
2. Svi programi koji se bave promocijom paranormalnih sposobnosti, egzorcizma, okultnih radnji i slicnih pojava kao metoda rješavanja zdravstvenih i drugih životnih problema, narocito oni u kojima se daju individualni savjeti gledaocima ili slušaocima koje se jave u program mogu biti emitovani samo unutar granicnog perioda.

Clan 23

Alternativna medicina

1. Svi programi koji se bave alternativnom medicinom moraju sadržati jasne naznake da se radi o nacinima liječenja koji nisu zasnovani na tradicionalnoj medicinskoj nauci, te ne smiju takve nacine liječenja propagirati kao jedine ili najbolje.
2. Poželjno je u takvim programima obezbijediti mišljenje ili učešće ovlaštenog medicnskog radnika iz grane medicine najbliže alternativnom nacinu liječenja koji je predmet programa.

Clan 24

Nadriljekarstvo

1. Nece biti emitovani programi koji se bave nadriljekarstvom, osim ukoliko se takvim programima ne ukazuje na štetne posljedice istog.

Clan 25

Ostala programska pitanja

1. Cijene telefonskih poziva za ukljucenje u program (npr. kada su u pitanju takmicenja gledalaca, kvizovi i sl. programi) ce biti jasno naznacene u programu.
2. Vrijednost nagrada u djecijim programima mora biti u znacajnoj mjeri niša od onih koje se nude odraslima.

DIO ◆ESTI ◆ EVROPSKA AUDIOVIZUELNA DJELA

Clan 26.

Definicija

1. Evropska audiovizuelna djela u smislu ovog Kodeksa su:
  - a) djela koja poticu iz dr◆ava clanica Evropske unije,
  - b) djela koja poticu iz evropskih dr◆ava clanica Evropske konvencije o prekograničnoj televiziji te ispunjavaju uslove propisane ovim Kodeksom,
  - c) djela koja poticu iz trecih dr◆ava, a ispunjavaju uslove iz stava 3. ovoga clana.
2. Odredbe stava 1. tacke b. i c. ovoga clanka odnose se samo na dr◆ave u kojima audiovizuelna djela dr◆ava clanica Evropske unije nisu predmet diskriminacijskih mjera.
3. Djela iz stava 1. tacke 1. i 2. ovoga clana su ona koja su ostvarili prete◆no autori i radnici s prebivali◆tem u dr◆avama iz stava 1. tacke 1. i 2. ovoga clanka ako udovoljavaju jednom od sljedecih uvjeta:
  - a) ako su proizvođaci tih djela osnovani, odnosno registrirani u jednoj ili vi◆e navedenih
  - b) dr◆ava, ili
  - c) ako je pojedino djelo nastalo pod kontrolom jednoga ili vi◆e proizvođaca iz jedne ili vi◆e navedenih dr◆ava, ili
  - d) ako je doprinos koproducenta iz navedenih dr◆ava prevladavajući u odnosu na ukupnu cijenu koprodukcije, a koprodukciju ne kontrolira jedan ili vi◆e proizvođaca osnovanih izvan navedenih dr◆ava.
4. Djela iz stava 1. tacka 3. ovoga clana su ona koja su u cijelosti ostvorena u koprodukciji proizvođaca osnovanih i registriranih u jednoj ili vi◆e zemalja clanica Evropske unije, s proizvođacima osnovanim i registrovanim u jednoj ili vi◆e trecih evropskih dr◆ava s kojima je Evropska unija sklopila sporazume na audiovizuelnom podrucju, ako su ta djela prete◆no ostvarili autori i radnici s prebivali◆tem u jednoj ili vi◆e evropskih dr◆ava.
5. Djela koja se ne smatraju evropskim djelima u smislu stava 1. ovoga clana, a nastala su u okviru bilateralnih koproducijskih ugovora sklopljenih između dr◆ava clanica Evropske unije i trecih dr◆ava, smatrać ce se evropskim djelima ako vecinski dio ukupnih tro◆kova proizvodnje snose koproducenti iz Evropske unije, a proizvodnju ne nadzire jedan ili vi◆e proizvođaca registriranih izvan podrucja dr◆ava clanica Evropske unije.
6. Djela koja se ne smatraju evropskim djelima u smislu stava 1. ovoga clana, a nastala su prete◆no radom autora i radnika s prebivali◆tem u jednoj ili vi◆e dr◆ava clanica Evropske unije, smatrać ce se evropskim djelima u razmjeru odgovarajućem veličini doprinosa koproducenta iz Evropske unije u ukupnim tro◆kovima proizvodnje.

Clan 27

Udio evropskih audiovizuelnih djela u programu televizijskih stanica

1. Televizijska stanica mora osigurati da od stranog programa najmanje 51% cine evropska audiovizuelna djela.
2. Televizijska stanica koja u trenutku pocetka primjene ovog Kodeksa nema udio evropskih audiovizuelnih djela iz prethodnog stava, mora svake godine povecavati udio tih djela u procentu koji joj odgovora, ali tako da u roku od 5 godina od dana stupanja na snagu Kodeksa postigne propisani udio. Takve stanice moraju imati redovno a[◆]urirane detaljne podatke o povecanju udjela stranih programa.
3. U godi[◆]nje vrijeme objavljivanja iz ovoga clana ne ubraja se vrijeme namijenjeno vijestima, sportskim događajima, igrama, ogla[◆]avanju, teletekstu i teletrgovini.

DIO SEDMI ◆ BOSANSKOHERCEGOVACKA AUDIOVIZUELNA DJELA

Clan 28

Definicija

Bosanskohercegovačka audiovizuelna djela prema ovom Kodeksu su djela izvorno proizvedena na jezicima konstitutivnih naroda u BiH, ili na jezicima nacionalnih manjina, kao i djela bosanskohercegovačke kulturne ba[◆]tine ukoliko ispunjavaju slijedeće uslove

- Da je produkcija napravljena u potpunosti u BiH ili
- Da je koprodukcija pod kontrolom kuće iz BiH ili
- Da autori ili izvodaci imaju prebivali[◆]te u BiH.

Clan 29.

Udio bosanskohercegovačkih audiovizuelnih djela u programu

1. Televizijska stanica će osigurati objavljivanje vi[◆]e od 55% igranoga, dokumentarnog i drugoga programskog sadr[◆]aja iz prethodnog clana u toku jedne godine. U godi[◆]nje vrijeme iz ovog stava nisu uključeni oglasi i televizijska prodaja.
2. Televizijska stanica koja u trenutku pocetka primjene ovog Kodeksa nema udio bosanskohercegovačkih audiovizuelnih djela iz prethodnog stava, mora svake godine povecavati udio tih djela u procentu koji joj odgovora, ali tako da u roku od 5 godina od dana stupanja na snagu Kodeksa postigne propisani udio. Takve stanice moraju imati redovno a[◆]urirane detaljne podatke o povecanju udjela stranih programa.
3. Radio stanica će osigurati da najmanje 20% dnevnog muzickog programa cine bosanskohercegovačka djela prema definciji iz prethodnog clana.

DIO OSMI - POŠTIVANJE OVOG KODEKSA

Član 30.

Snimci emisija

1. Radio i televizijske kuće će naciniti kompletne zvučne i/ili video snimke svih emisija koje emitiraju. Ovi snimci će se čuvati minimalno 14 dana, ili duže, ukoliko to u posebnom slučaju zahtijeva RAK. Ukoliko se u roku od 14 dana nakon objavljivanja dobije zahtjev za pravo na odgovor, zahtjev za ispravku ili uvid od strane RAK-a, tada se snimak čuva do konačnog rješenja predmeta.
2. Javni servisi unutar Javnog radiotelevizijskog sistema BiH su dužni čuvati snimke programa u skladu sa odredbama Zakona o Javnom RTV Sistemu BiH.

Član 31

Sankcije

U slučaju povreda ovog Kodeksa, Agencija je ovlaštena da primjenjuje izvršne mjere, u skladu sa članom 46. stav 3 Zakona o komunikacijama, srazmjerno prekršajima.

DIO DEVETI - ZAVRŠNE ODREDBE

Član 32

Stupanje na snagu

1. Ovaj tekst, koji je Vijeće Regulatorne agencije za komunikacije usvojilo . godine, predstavlja izmijenjeni i precijenjeni tekst Kodeksa za emitovanje televizijskog i radio programa, i u potpunosti zamjenjuje Kodeks za emitovanje televizijskog i radio programa, objavljen u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine, broj.
2. Izmijenjeni i precijenjeni tekst Kodeksa za emitovanje televizijskog i radio programa stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine.

